

Samenvatting Parasja Acharé Mot (Na de dood) en Kedosjiem (Heiligen)

TORA

Leviticus 16–20 — Overzicht en kernlijnen

1. Leviticus 16 — Grote Verzoendag (Jom Kipoer)

Kern: God opent één keer per jaar een weg tot volledige reiniging van volk, priester en heiligdom.

- Aäron mag het heilige der heiligen alleen binnengaan met bloed en reukwerk.
- Twee bokken:
 - **Één voor de HEER:** geslacht als zondoffer.
 - **Één voor Azazel:** de zonden worden erop gelegd en hij wordt de woestijn ingestuurd.
- Doel: **het heiligdom reinigen van de onreinheid en overtredingen van het volk.**
- Dit is een **eeuwige inzetting:** verootmoediging, rust, verzoening.

Thema: God Zelf maakt verzoening mogelijk; de mens kan het niet.

2. Leviticus 17 — Heiliging van het bloed

Kern: Bloed is leven en behoort aan God.

- Slachten moet bij de tabernakel gebeuren; geen eigen altaartjes.
- Bloed mag niet gegeten worden: het is **gegeven voor verzoening op het altaar.**
- Wie bloed eet of offers buiten de tabernakel brengt, draagt schuld.

Thema: Aanbidding is niet privé of willekeurig; God bepaalt de weg tot Hem.

3. Leviticus 18 — Heiligheid in relaties en seksualiteit

Kern: Israëel mag niet leven zoals Egypte of Kanaän.

- Verboden relaties: familie-incest, overspel, homoseksuele omgang, gemeenschap met dieren.
- Ook verboden: kinderen offeren aan Moloch.
- Het land wordt onrein door deze daden en **spuwt volken uit.**

Thema: Heiligheid raakt het lichaam, relaties en grenzen. Zonde is niet alleen persoonlijk maar maakt het land onrein.

4. Leviticus 19 — “Wees heilig, want Ik ben heilig”

Kern: Een hoofdstuk vol concrete heiligheid in het dagelijks leven.

- Eerbied voor ouders en sabbat.
- Geen afgoden.

- Armen en vreemdelingen laten mee-oogsten.
- Niet stelen, liegen, bedriegen.
- Geen haat in het hart; **je naaste liefhebben als jezelf.**
- Geen wraak of wrok.
- Eerlijke maten en gewichten.
- Geen occulte praktijken.
- Respect voor ouderen en vreemdelingen.

Thema: Heiligheid is niet zweverig maar praktisch, sociaal, rechtvaardig en liefdevol.

5. Leviticus 20 — Heiligheid bewaakt door grenzen en straffen

Kern: God beschermt Zijn volk door duidelijke consequenties.

- Doodstraf voor Moloch-dienst, occultisme, waarzeggerij.
- Seksuele zonden uit hoofdstuk 18 krijgen concrete straffen.
- Israël moet zich **onderscheiden van de volken.**
- God zegt: “Ik ben de HEER die jullie afgezonderd heb... Wees Mij heilig.”

Thema: Heiligheid is identiteit. God bewaakt Zijn volk tegen zelfvernietiging.

Samenvattende lijn (16–20)

- **God reinigt (16).**
- **God bepaalt de weg tot Hem (17).**
- **God beschermt relaties en grenzen (18).**
- **God vormt een heilig volk in het dagelijks leven (19).**
- **God bewaakt heiligheid met recht en oordeel (20).**

Alles wijst vooruit naar **Messias Yeshua**, de Hogepriester die:

- het heiligdom binnengaat met Zijn eigen bloed,
- het volk reinigt,
- en een leven van heiligheid schrijft in het hart.

Samenvatting Acheré Mot en Kedosjiem HAFTARA
Amos 9:7–15 — Samenvatting

1. Vers 7 — God is geen stamgod

Kern: Israël is niet automatisch veilig omdat het “het volk van God” heet.

- God herinnert Israël eraan dat Hij ook andere volken geleid heeft (Filistijnen, Arameeërs).
- Privileges zonder gehoorzaamheid betekenen niets.
- Uitverkiezing is **roeping**, geen garantie.

Thema: God is rechtvaardig; Hij kijkt naar het hart en het leven, niet naar etnische status.

2. Verzen 8–10 — Gericht dat zuivert

Kern: Het oordeel komt, maar niet om Israël te vernietigen.

- God richt het zondige koninkrijk, maar **Hij vernietigt het huis van Jakob niet volledig**.
- Israël wordt “geschud in een zeef”:
 - **Kaf valt eruit,**
 - **korrels blijven behouden.**
- De zelfverzekerde zondaars die zeggen: “Het kwaad zal ons niet treffen” worden wél getroffen.

Thema: Oordeel is onderscheidend: God verwijdert het onrecht, maar bewaart Zijn rest.

3. Verzen 11–12 — Herstel van het “huis van David”

Kern: Na het oordeel komt herstel.

- De “vervallen hut van David” wordt **hersteld, opgebouwd en versterkt**.
- Israël zal de volken bezitten die naar de Naam van de HEER genoemd zijn.
- Dit wijst vooruit naar de Messiaanse tijd:
 - een herstelde koningslijn,
 - een open volk van God,
 - volken die toetreden.

Thema: God herstelt wat door mensen is ingestort.

4. Verzen 13–15 — Overvloed, vrede en definitieve vestiging

Kern: Een toekomst van overvloed en ongestoorde rust.

- De oogst is zo overvloedig dat de ploeger de maaier inhaalt.
- Bergen druipen van wijn — beeld van zegen en overvloed.
- God brengt Zijn volk terug, **plant hen in hun land**, en:
 - “Zij zullen niet meer worden uitgerukt.”
- Het herstel is **definitief**, door God Zelf gewaarborgd.

Thema: Na oordeel komt een toekomst die niemand kan afbreken — door God geplant.

Samenvattende lijn

- **God ontmaskert valse zekerheid** (v.7).
- **Hij schudt Zijn volk om het onrecht te verwijderen** (v.8–10).
- **Hij herstelt de Messiaanse koningslijn** (v.11–12).
- **Hij geeft overvloed, vrede en een blijvende toekomst** (v.13–15).

Alles beweegt van **oordeel naar herstel**, van **schudden naar planten**, van **instorting naar opbouw** — een patroon dat in de Messias zijn volheid krijgt.

Ezechiël 20:2-20 Samenvatting **HAFTARA:**
Ezechiël 20:2-20 — Samenvatting

1. Verzen 2–4 — God ontmaskert het volk

Kern: Oudsten komen om God te raadplegen, maar God weigert hen — eerst moet hun geschiedenis worden blootgelegd.

- Ze zoeken God, maar niet met een gehoorzaam hart.
- Ezechiël moet hun **gruwelen** en **opstandigheid** benoemen.

Thema: Je kunt God niet raadplegen zonder je daden onder ogen te zien.

2. Verzen 5–9 — In Egypte: uitverkiezing én opstand

Kern: God koos Israël, openbaarde Zich aan hen, en gaf geboden — maar zij weigerden.

- God zei: “Werp de afgoden weg.”
- Ze luisterden niet; hun hart bleef bij Egypte.
- God overwoog hen te oordelen, **maar spaarde hen omwille van Zijn Naam.**

Thema: Gods trouw is groter dan Israëls ontrouw.

3. Verzen 10–12 — In de woestijn: gaven van leven

Kern: God gaf Israël Zijn inzettingen, sabbatten en wegwijzers naar leven.

Zijn geboden zijn bedoeld **“opdat de mens die ze doet, daardoor leven zal.”**

De sabbat wordt teken van het verbond: rust, identiteit, heiliging.

Thema: Gods wet is geen last maar een levensweg.

4. Verzen 13–17 — Eerste generatie in de woestijn: opstand en oordeel

Kern: De vaders rebelleerden opnieuw.

- Ze verachtten Gods inzettingen en ontheiligden de sabbat.
- God dreigde hen te vernietigen, maar **spaarde hen omwille van Zijn Naam**.
- Wel zwoer Hij dat deze generatie het land niet zou binnengaan.

Thema: Oordeel is niet willekeurig maar volgt op volhardende ongehoorzaamheid.

5. Verzen 18–20 — Tweede generatie: nieuwe oproep tot gehoorzaamheid

Kern: God richt Zich tot de kinderen: leer niet het gedrag van jullie vaders.

- “Wandel in Mijn inzettingen.”
- “Heilig Mijn sabbatten.”
- De sabbat blijft het **teken van relatie**: “opdat jullie weten dat Ik de HEER ben, die jullie heiligt.”

Thema: Elke generatie krijgt opnieuw de kans om te kiezen voor leven en heiligheid.

Samenvattende lijn

- **God herinnert Israël aan hun geschiedenis van opstand** (Egypte → woestijn → nieuwe generatie).
- **Hij spaart hen telkens omwille van Zijn Naam**, niet vanwege hun trouw.
- **Zijn inzettingen en sabbatten zijn gegeven om te leven**, niet om te belasten.
- **Elke generatie wordt geroepen om anders te zijn dan de vorige**: weg van afgoden, terug naar de HEER.

Samenvatting Ezechiël 22:1-16 HAFTARA

Ezechiël 22:1–16 — Samenvatting

1. Verzen 1–2 — Aanklacht tegen de “bloedstad”

Kern: God draagt Ezechiël op om Jeruzalem haar gruwelen onder ogen te brengen.

- De stad wordt “bloedstad” genoemd: geweld, onrecht, moord.
- De profeet moet de zonden niet verbergen maar benoemen.

Thema: Oordeel begint met waarheid; God laat geen zelfbedrog toe.

2. Verzen 3–5 — Geweld, afgoderij en schande

Kern: Jeruzalem heeft zichzelf schuldig gemaakt aan bloedvergieten en afgoden.

- Door geweld en afgoderij komt haar einde dichterbij.
- De volken zullen haar bespotten en verachten.
- De stad die geroepen was om licht te zijn, wordt een waarschuwing.

Thema: Zonde maakt een volk kwetsbaar en brengt schande in plaats van roeping.

3. Verzen 6–12 — Een catalogus van onrecht

Kern: De leiders en het volk overtreden systematisch Gods wet.

- Leiders gebruiken geweld.
- Ouders worden veracht; vreemdelingen, wezen en weduwen worden onderdrukt.
- Heilige dingen worden ontheiligd; sabbatten genegeerd.
- Seksuele zonden: incest, overspel, onreinheid.
- Omkoping, woeker, afpersing.
- Samenvatting van God: **“Mij hebben zij vergeten.”**

Thema: Onrecht is niet incidenteel maar structureel; het laat zien dat het hart van God is losgeraakt.

4. Verzen 13–15 — God slaat het onrecht weg

Kern: God kondigt oordeel aan dat het fundament van hun macht wegneemt.

- God slaat Zijn handen ineen over hun winstbejag en bloedvergieten.
- Hij zal hun macht en zekerheid verbreken.
- De volken zullen hen verstrooien.
- Het oordeel is niet willekeurig maar gericht op ontmaskering.

Thema: God breekt wat mensen in hoogmoed hebben opgebouwd.

5. Vers 16 — Doel van het oordeel

Kern: Door het oordeel zullen zij weten dat Hij de HEER is.

- Vernedering is niet het einddoel maar **herstel van relatie en erkenning van God.**
- De HEER wil dat Zijn volk Hem weer kent en vreest.

Thema: Oordeel is pedagogisch: het brengt terug naar de HEER.

Samenvattende lijn

- Jeruzalem wordt aangeklaagd als bloedstad (v.1–5).
- De zonden zijn breed, diep en systemisch (v.6–12).
- God verbreekt hun macht en verstrooit hen (v.13–15).
- Het doel is dat zij Hem opnieuw erkennen (v.16).

Ezechiël 22 laat zien dat **heiligheid en gerechtigheid niet optioneel zijn**. Waar God wordt vergeten, ontstaat geweld en onrecht; waar God oordeelt, is het om Zijn volk terug te winnen.

Samenvatting Parasja Acheré Mot en Kedosjiem NT **NIEUWE TESTAMENT**

1 Korinthe 6:9–20 — Samenvatting

1. Verzen 9–11 — Het Koninkrijk en de nieuwe identiteit

Kern: Paulus waarschuwt dat wie in zonde volhardt, het Koninkrijk van God niet zal erven.

- Hij noemt concrete zonden: seksuele immoraliteit, afgoderij, overspel, homoseksuele omgang, diefstal, hebzucht, dronkenschap, laster, afpersing.
- Maar dan volgt de wending: “**Sommigen van u waren dat.**”
- Nu zijn zij **afgewassen, geheiligd en gerechtvaardigd** in de Naam van Jezus en door de Geest.

Thema: Het evangelie verandert mensen werkelijk; identiteit in Christus is sterker dan verleden.

2. Verzen 12–14 — Vrijheid is niet hetzelfde als vrijblijvendheid

Kern: De Korinthiërs misbruiken de slogan “Alles is mij geoorloofd”.

- Paulus corrigeert:
 - Niet alles is **nuttig**.
 - Niet alles mag je **beheersen**.
- Het lichaam is niet voor ontucht, maar voor de Heer.
- God heeft de Heer opgewekt en zal ook ons opwekken — het lichaam heeft eeuwige bestemming.

Thema: Christelijke vrijheid is gericht op heiligheid, niet op zelfbeschikking.

3. Verzen 15–17 — Het lichaam hoort Christus toe

Kern: Seksuele zonde is niet alleen lichamelijk maar geestelijk.

- Gelovigen zijn **leden van Christus**.

- Wie zich met een prostituee verenigt, wordt “één lichaam” met haar — verwijzing naar Genesis 2:24.
- Wie zich met de Heer verenigt, is **één geest** met Hem.

Thema: Seksualiteit is een verbondsdaad; het raakt de eenheid met Christus.

4. Verzen 18–20 — Vlucht voor ontucht; eer God met je lichaam

Kern: Seksuele zonde is uniek omdat zij het eigen lichaam aantast.

- Paulus zegt niet: “weesta”, maar: “**vlucht**”.
- Het lichaam is een **tempel van de Heilige Geest**.
- Gelovigen zijn **gekocht en betaald** — zij behoren niet aan zichzelf.
- Conclusie: **Eer God met je lichaam**.

Thema: Heiligheid is lichamelijk, concreet en relationeel; het lichaam is eigendom van God.

Samenvattende lijn

- **Het Koninkrijk is niet voor wie in zonde volhardt** (v.9–10).
- **Maar God verandert mensen werkelijk** (v.11).
- **Vrijheid is ondergeschikt aan heiligheid** (v.12–14).
- **Het lichaam behoort Christus toe** (v.15–17).
- **Daarom: vlucht voor ontucht en eer God met je lichaam** (v.18–20).

1 Korinthe 6:9–20 is een oproep tot **heilige identiteit**: je bent gekocht, gewassen, geheiligd — leef dan ook zo.

Samenvatting Mattheüs 5:43–48

Mattheüs 5:43–48 — Samenvatting

1. Verzen 43–44 — Liefde die verder gaat dan wederliefde

- Hij laat het regenen over rechtvaardigen en onrechtvaardigen.
- Liefde die alleen reageert op liefde is geen goddelijke liefde.

Thema: Wie God volgt, weerspiegelt Zijn karakter — niet het gedrag van mensen.

3. Verzen 46–47 — Liefde die niet vanzelfsprekend is

Kern: Jezus prikt door menselijke maatstaven heen.

Als je alleen liefhebt wie jou liefheeft, doe je niets bijzonders.

Zelfs tollenaars en heidenen doen dat.

Koninkrijksliefde is **anders, dieper, vrijgeviger**.

Thema: Het Koninkrijk vraagt een andere standaard dan de wereld.

4. Vers 48 — De oproep tot volmaaktheid

Kern: “Wees dan volmaakt, zoals uw Vader in de hemel volmaakt is.”

- “Volmaakt” betekent hier: **volwassen, volledig, heel in liefde**.
- Niet foutloos, maar **onverdeeld** in toewijding.
- Liefde die niet selectief is, maar uit één stuk.

Thema: De maat van de liefde is God Zelf.

Samenvattende lijn

- **Jezus breekt de cirkel van wederkerigheid** (v.43–44).
- **Hij roept op tot liefde die lijkt op Gods liefde** (v.45).
- **Gewone liefde is niet genoeg; Koninkrijksliefde gaat verder** (v.46–47).
- **Doel: volwassen worden in liefde, zoals de Vader** (v.48).

Mattheüs 5:43–48 is een oproep tot **radicale, goddelijke liefde**: niet reageren zoals mensen doen, maar handelen zoals de Vader doet.

Kern: Jezus corrigeert een misverstaan gebod.

- Het volk kende: “U zult uw naaste liefhebben.”
- Maar men had eraan toegevoegd: “en uw vijand haten.”
- Jezus gaat verder: “**Heb uw vijanden lief en bid voor wie u vervolgen.**”

Thema: Liefde wordt niet bepaald door de ander, maar door de Vader.

2. Verzen 45 — Kinderen van de Vader lijken op Hem

Kern: God is goed voor iedereen, rechtvaardigen én onrechtvaardigen.

- Hij laat Zijn zon opgaan over goeden en slechten.